

VYHODNOTENIE ŠTUDENTSKEJ ANKETY ZA AKADEMICKÝ ROK 2023/2024

Názov študijného programu: **Španielsky jazyk a kultúra v kombinácii**

Stupeň štúdia: bakalársky a magisterský

Forma štúdia: denná

Študijný odbor: Filológia

1. Celkové hodnotenie kvality študijného programu

a) Účasť v ankete

Časť študentskej ankety, v ktorej mali študentky a študenti možnosť vyjadriť sa ku kvalite študijného programu, vyplnilo v zimnom semestri akademického roka 2023/2024 spolu 11 študentov bakalárskeho štúdia (čo je 19 % počtu všetkých študentov programu Španielsky jazyk a kultúra v kombinácii) a 1 študent magisterského štúdia (5,9 %); v letnom semestri 7 študentov bakalárskeho štúdia (12,1 %) a 2 študenti magisterského štúdia (11,8 %). Študenti hodnotili kombinácie angličtina-španielčina, gréčtina-španielčina, nemčina-španielčina, slovenčina-španielčina, španielčina-taliančina.

b) Výsledky celkového hodnotenia kvality študijného programu

Študenti mali možnosť hodnotiť kvalitu študijného programu číselným vyjadrením pomocou stupnice od 1 do 5, pričom hodnota 1 predstavuje najnižšie hodnotenie a hodnota 5 najvyššie hodnotenie, ako aj pomocou slovného komentára.

V zimnom semestri hodnotilo kvalitu bakalárskeho a magisterského študijného programu 12 študentov a udelili hodnotenia od 2,5 do 5. V letnom semestri hodnotilo 9 študentov a udelili hodnotenia od 3 do 5.

Iba v jednom prípade sa objavilo horšie hodnotenie ako 3. Išlo o bakalársku kombináciu slovenčina-španielčina v zimnom semestri (známka 2,5)

Z týchto číselných údajov vyplýva relatívna spokojnosť študentov so svojím študijným programom. Hodnotenie študijného programu zo strany študentiek a študentov je však komplexné, reflektuje kvalitu oboch jeho súčastí (aprobácií v 2 jazykoch) i kvalitu spoločného translatologického základu, preto je ťažké z týchto číselných vyjadrení vyvodiť závery týkajúce sa iba študijnej aprobácie španielsky jazyk a kultúra.

c) Vyjadrenie ku komentárom študentov ku kvalite študijného programu

Oveľa adresnejšiu spätnú väzbu poskytujú slovné komentáre študentov, avšak túto možnosť nevyužili všetci respondenti. Viaceré hodnotenia študijných kombinácií so španielčinou sú bez akýchkoľvek slovných komentárov a obsahujú iba číselné hodnotenia. Komentáre obsahujú viacero pozitívnych hodnotení, ktoré nás tešia a za ktoré ďakujeme:

„Som veľmi spokojná s ponukou predmetov v magisterskom stupni a s voľnosťou výberu.“

V prípade kritických komentárov väčšina bola smerovaná na spoločný základ:

„Program obsahuje veľké množstvo predmetov, ktoré nesúvisia s tým, na čo je zameraný-tlmočenie a preklad. (Predmety ako európske inštitúcie, Slovenska literatúra a iné). Ako student by som privítala viac predmetov zameraných na tlmočenie a preklad.“

„K prekladateľsko-tlmočnickemu programu by sa hodilo viac praktických hodín. Naopak predmety realizované katedrou slovenčiny by bolo dobré zväziť... a možno zmenšiť ich počet v študijnom pláne, keďže veľa z nich boli buď len opakovaním už prebraných látok, alebo vôbec nesúviseli s naším zameraním.“

Ďalší bol negatívny, avšak bez bližšieho vysvetlenia: „*Tri hviezdičky všade, pretože ma baví iba tá anglická časť. Španielska ani moc nie, ale to je problém mňa a nie odboru. Preto by bolo veľmi dobré, ak by škola umožňovala aj výber jedného jazyka a nie nutne kombináciu s iným.*“ Tu treba podotknúť, že návrh, aby program zameraný na preklad a tlmočenie nebol kombináciou dvoch jazykov, ale iba jedného, nie je možný vzhľadom na to, že tieto programy môžu byť akreditované iba ako kombinácie.

V prípade kombinácie hodnotenej známku horšou ako 3 (bpSKSP), boli pridané aj dve slovné hodnotenia:

„Naozaj úplne odveci predmety. To, prečo som si vybrala tento odbor sa budem učiť až na magisterskom takže...“

„Vybrala som si tento odbor, pretože som sa zaujímala o jazyky a chcela som sa v nich posúvať ďalej a učiť sa nové veci. Po niekoľkých rokoch strávených na tomto odbore je moja schopnosť ovládania jazyka nižšia ako keď som nastúpila na VŠ. Na hodinách španielčiny komunikujeme v španielskom jazyku úplne minimálne. Je pravda, že vyučujúci na nás hovoria po španielsky, ale my odpovedáme pár vetami a nie je od nás požadovaná žiadna plynulá komunikácia. Málo predmetov týkajúcich sa priamo prekladu a tlmočenia. Príliš veľa literatúry a predmetov týkajúcich sa dejín.“

Je pravda, že prekladateľské a tlmočnicke predmety sú častejšie zastúpené až v ponuke na mgr. stupni (hoci aj na bc. stupni sú: *Proseminár z tlmočenia a prekladu, Konzekutívne tlmočenie 1, 2 a 3, Praktické prekladové cvičenie*). Na druhej strane, študenti majú k dispozícii študijný plán, v ktorom sú zverejnené všetky predmety, ktoré sú ponúkané na bakalárskom stupni a o skladbe predmetov sú teda vopred informovaní. Tie sú nevyhnutnou prípravou na to, aby bolo možné v prakticky zameraných predmetoch na čom stavať. Ohľadom nedostatočného počtu predmetov praktického jazyka. Univerzitné štúdium nie je koncipované ako konverzačný kurz, avšak praktická znalosť jazyka je nevyhnutná. Preto sme pred pár rokmi doplnili ponuku kurzov *Jazykové cvičenia zo španielskeho jazyka* so španielskym lektorom na šesť, v každom semestri bc. stupňa. Z toho prvé dva sú povinné, ostatné povinne voliteľné.

2. Hodnotenie kvality predmetov

a) Účasť v ankete

K jednotlivým predmetom študijného programu španielsky jazyk a literatúra v kombinácii sa vyjadrovali študenti v počte od 6,67 % – 50 % z tých, ktorí ich mali zapísané.

b) Hodnotenie kurzov

K predmetom s kódom bpSP a mpSP sme v tejto časti pridali aj tie predmety programu *Románske štúdiá* (kódy boRO, moRO), ktoré figurujú v študijnom pláne aj tých študentov, ktorí sú zameraní na prekladateľstvo a tlmočníctvo. V ZS a v LS sa hodnotenie kvality predmetov spoločného základu pohybovalo od hodnoty 1,33 do 5. Znamku 5 získalo 16 zo 42 hodnotených predmetov; známku 4 – 4,8 malo 15 predmetov; známku 3 – 3,67 sedem predmetov a známku nižšiu ako 3 štyri predmety.

Až 74% všetkých hodnotených predmetov sa pohybovala v intervale medzi známku 4 a známku 5, čo možno považovať za veľmi dobré ohodnotenie pedagogického úsilia španielskej sekcie.

c) Vyjadrenie ku komentárom študentov ku kvalite jednotlivých predmetov

Študenti mali možnosť vyjadriť sa k predmetom aj vo forme komentárov. Viaceré hodnotenia programu Španielsky jazyk a kultúra v kombinácii sú bez akýchkoľvek slovných

komentárov a obsahujú iba číselné hodnotenia. Zaznamenali sme veľa čisto pozitívnych komentárov, v ktorých študenti oceňujú erudíciu a úsilie pedagógov, za ktoré sme veľmi vďační:

Konzekutívne tlmočenie 1: „Páčilo sa mi, že sme tlmočili v oboch smeroch, aj z aj do španielčiny.“

Simultánne tlmočenie 1: „Vhodne vystavaný predmet na úvod do simultánneho tlmočenia. Páčila sa mi rôznorodosť tém, aktivít a množstvo materiálov.“

Konzekutívne tlmočenie 1: „Intenzívny, no veľmi prínosný predmet pre budúcich tlmočníkov, no aj hocikoho verejne vystupujúceho. Vyžaduje sa síce zvládanie náporu stresu z publika, no to sa každým seminárom zlepšovalo. Myslím, že jeden semester tlmočenia je malá príprava na prax, no určite postačuje na naučenie sa pracovať s miernym až stredným stresom:~)“

Odborný preklad - audiovizuálne texty: „Výborný predmet, určite všetkým odporúčam. Naučili sme sa nielen titulovať, ale nazreli sme aj do dabingu, do prekladateľskej praxe, ako to funguje na trhu. Tento predmet mi dal veľmi veľa.“

Dejiny hispanoamerickej literatúry 2: „Predmet bol fajn, množstvo čítania bolo únosné, väčšina textov zaujímavá, aj keď sa našlo aj zopár jazykovo náročnejších, ale nič čo by sa nedalo prežiť. Hodiny prebiehali uvoľnene, čo mi vyhovovalo a rovnako ma potešil aj spôsob záverečného hodnotenia.“

Alebo na **Jazykové cvičenia zo španielskeho jazyka 1:** „Najlepšia možnosť si zlepšiť španielčinu priamo s lektorkou zo Španielska.“

„Pani profesorka Pilar je veľmi milá a učiť sa s ňou je radosť. Všetko veľmi pekne vysvetlila a bola ochotná. Učiteľ študentom buď spríjemní predmet alebo zhnusí. Tuto určite bolo spríjemnenie. Určite by som predmet odporúčala. Vďaka milej pani profesorky a jej štýlu učenia sa človek zlepší v španielčine a konverzovaní.“

Jazykové cvičenia zo španielskeho jazyka 4: „Pilar je nesmierne sympatická a ochotná osoba, s veľmi ústretovým, no jasným prístupom k študentovi, obsah hodín vedela veľmi dobre vyvážiť teoretickými informáciami spolu so zábavnou formou hier/rozhovorov na danú tému. Ešte som ju nevidela neusmiatu:) Veľmi odporúčam!“

Lexikológia španielskeho jazyka 1: „Tento predmet mi dal naozaj veľa. Páčilo sa mi, že sme sa venovali aktuálnym javom v španielskej lexikológii a jazyku ako takom, a že sme okrem teórie riešili veci, ktoré sa nám zídu aj v praxi.“

„Väčšina učiva bola dosť zaujímavá, hodiny ma bavili, úlohy sa dali zvládnuť. Oceňujem tiež ozvláštnenie hodín rôznymi vtipnými/zaujímavými videami. Na učenie na skúšku to síce asi bude pomerne dosť náročné, keďže učivo obsahovalo aj veľa príkladov na zapamätanie, ale predmet hodnotím pozitívne.“

Úvod do dejín a kultúry hispanofónnej jazykovej oblasti 1:

„Ja som veľký fanúšik histórie, takže pre mňa bol tento predmet fantastický. Témy boli zaujímavé, doplnené aj rôznymi audiovizuálnymi ukázkami, a rozhodne ma tieto hodiny obohatili.“

Niektoré komentáre boli (čiastočne) kritické: **Vybrané kapitoly z kultúrno-politických dejín hispánskeho sveta 1:** „Tento predmet pokrýva veľkú časť španielskych dejín, možno až príliš veľkú, lebo som často mala pocit, že ideme veľmi rýchlo, a že všetko spomenuté je dôležité. Je to také nahustené.“ Uvedomujeme si, že študijný materiál môže byť obsiahly, domnievame sa však, že je primeraný druhému stupňu univerzitného štúdia. Navyše pri

hodnotené náročnosti boli len dve hodnotenia, jedno s hodnotou „akurát“ a druhé „pomerne veľké“.

Jazykové cvičenia zo španielskeho jazyka 2: „Predmet je dobrý, len mám pocit, že nás málo nútli konverzovať. Študenti dobrovoľne moc nechú rozprávať (hovorím z vlastnej skúsenosti ;)), takže treba viac na nich tlačiť. Ale tak to už je vec učiteľa a nie predmetu. Celkovo mám pocit, že máme málo konverzačných hodín. Jazyk sa dá naučiť poriadne iba konverzovaním a mám pocit, že toho je málo.“ Ide o širší problém, univerzita nemôže suplovať konverzačný kurz na jazykovej škole, navyše na predmete bolo zapísaných 34 študentov, takže na jedného študenta by vyšlo relatívne málo času na reálnu konverzáciu a preto je tento predmet rozdelený na dve skupiny. Ale predmet bol vysoko hodnotený (4,75).

Morfosyntax španielskeho jazyka 1: „Predmet má potenciál, ale jeho prevedenie by trebalo zlepšiť. Študenti dve hodiny sedia a ticho počúvajú pravidlá španielskej morfológie. Naučia sa pri tom konverzovať a používať jazyk a jeho pravidlá v praxi? Absolútne nie. Chcelo by to menej počúvania teórie a viacej precvičovania? Určite áno.“ Môžeme zvážiť poskytnúť väčší priestor na precvičovanie jednotlivých gramatických javov, najmä tých najproblematickejších, hoci ich systematické precvičovanie je tiež náplňou predmetov praktického jazyka.

Konzekutívne tlmočenie 2: „Oproti ostatným hodinám tlmočenia bol tento predmet realizovaný celkom monotónne. Žiadalo by sa väčšie množstvo prejavov, ale rozdelených na menšie časové úseky, prípadne väčšia dynamika na hodine. Páčilo sa mi však, že sme si rozširovali slovnú zásobu a dostali typy, ako robiť konzekutívu či ukážky tlmočnických značiek.“ Môžeme zvážiť rôznorodejší typ cvičení či typov tlmočenia.

Dejiny španielskej literatúry 2: „Plne rozumiem nutnosti náhrady vyučujúcej, no na základe skúsenosti z uplynulého semestra sa musím priznať, že aktuálna (verím, že dočasná) situácia nebola veľmi prínosná, počas seminárov dochádzalo k zbytočným neporozumeniam ústiacich do konfliktov a taktiež k neochote vypočuť si názor študenta, či dokonca nechať ho dokončiť odpoveď na položenú otázku. Obsah seminárov bol vyplnený, podľa mojej mienky, neužitočnými informáciami, vo všeobecnosti len metrickým rozborom jednotlivých básní, bez teoretického výkladu. Problémom bol taktiež často nefunkčný kontakt s vyučujúcou.“ Z 15 študentov sa vyjadrili 2. Kritické komentáre sa opakujú, ale aj porozumenie „nutnosti náhrady vyučujúcej“. Kolegyňa, ktorá predmet učila v minulom akademickom roku, bola v tomto semestri dlhodobo práceneschopná a predmet odučila náhradná vyučujúca. Išlo o mimoriadne a jednorazové riešenie.

Predmety hodnotené známkou nižšou ako 3 boli v Španielskej sekcii štyri:

Akademické písanie v španielskom jazyku (známka 2), bez slovného hodnotenia, ťažko teda povedať, v čom presne bol problém. Hodnotil iba 1 študent, nepokladáme za relevantné.

Fonetika a fonológia španielskeho jazyka (známka 2,71), hodnotilo 7 študentov z 31, čo poukazuje na nízku relevanciu. V slovnom komentári odznali nasledujúce výhrady: „Fonetika je určite neoddeliteľnou súčasťou cudzieho jazyka, preto by som každému, kto sa rozhodne študovať španielsky jazyk, odporučila navštevovať tento predmet, človek sa vedomostne určite obohatí, a zároveňlepší napr. svoju výslovnosť či spozná rôzne variety akcentov v španielčine. Napriek tomu, že mi predmet prišiel na začiatku zaujímavý, bol určite jednou z mojich najmenej obľúbených. Nerada ľuďom krivdím, no pani profesorka Bondarenko-Vertánová ma sklamala. Za celý semester s nami nerobila žiadne praktické aktivity, a celý čas iba čítala teóriu z prezentácií (ktoré nám nechcela poslať než pred koncom semestra, aj keď som ju o to požiadala). Pani profesorka má výbornu úroveň španielskeho jazyka a má krásny

prízvuk, no na pozícii profesora jej to moc nešlo z môjho pohľadu. Sama neviem, ako sa na jej skúšku pripravím, lebo som sa nenaučila takmer vôbec nič, a budem sa musieť predať jej stručnými teoretickými prezentáciami. Zároveň by som chcela podotknúť, že, keď sme načrtli tému transkripcie, za celý semester sme urobili asi 5 viet dokopy, pričom, keď som sa jej zdôverila, že tomu nerozumiem, a či by nám bola ochotná k tomu niečo poslať, tak mi povedala, že si mám doma vyskúšať transkribovať nejaký text, a ona mi to opraví. Doniesla som jej niekoľko textov, ktoré boli ako červené more, no dodnes stále nerozumiem mojim chybám. Viem, že nie som jediná, ktorá má tento istý problém, a práve preto ľutujem každého ďalšieho prváka, ktorý sa ocitne na tomto predmete. Jediným zaujímavým bodom (z ktorého som si niečo aj odniesla a pochopila), boli prezentácie variet španielčiny v Mexiku a Kolumbii od našich spolužiakov.“

Ad: Transkripcia bola preberaná na hodine na tabuli minimálne na dvoch hodinách. Okrem toho na každú hodinu mohli študenti priniesť svoje transkripcie, ktoré dostali o týždeň opravené. Využili to iba niektorí. K predmetu je učebnica, transkripčné značky dostali do rúk ako vytlačený materiál. Ohľadom čítania teórie z prezentácie, ktoré vyučujúca nechcela poslať skôr, bolo to presne naopak. Vyučujúca žiadala študentov, aby si nepísali, ale počúvali, lebo sa tým neštiepi ich pozornosť, prezentácie im pridala do MS Teams (okrem učebnice, ktorá je k dispozícii). Dodnes tam visia ako dôkaz: 26. 9. 2023 Syllabus + prednášky za september, 7.11. 2023 prednášky za október a 21.11. 2023 zvyšok prezentácií (to znamená aj vopred). Na VŠ by sa malo praktizovať samoštúdium, tým skôr, keď je z čoho sa učiť. Okrem toho vyučujúca nečíta prezentácie, tie sú podklad pre študentov, keďže prednáša v španielčine.

OPATRENIE: vyučujúca bude transkripcii venovať jednu samostatnú hodinu, celých 45 minút.

Dejiny španielskej literatúry 1 (známka 1,33)

„Predmet by som neodporúčala, ale bohužiaľ je povinný pre španielčinárov. Ono vlastne nejde ani tak o predmet, ale o učiteľa. Predmet sám o sebe môže byť super podaný a zaujímavý, ale keď je učiteľ príšerný tak čo narobíte? K otázkam, či bola práca na predmete náročná a pod. sa ani nemôžem vyjadriť, lebo sme skoro nič neprebrali.“ Kolegyňa, ktorá predmet učila v minulom akademickom roku, bola v tomto semestri dlhodobo práceneschopná a predmet odučila náhradná vyučujúca. Išlo o mimoriadne a jednorazové riešenie. Suplujúca vyučujúca ústretovo súhlasila so žiadosťou vedenia katedry a zastúpila pôvodnú vyučujúcu. Pravdepodobne nebolo jednoduché náhle sa vrátiť po istom čase do vyučovacieho procesu. Hoci nás to mrzí, aj študenti (napriek kritickým vyjadreniam) uznali, že išlo o neštandardnú situáciu.

Odborný preklad - ekonomicko-právne texty (známka 1,5)

„Privítali by sme viac prekladov na hodine s okamžitou spätnou väzbou.“

„Keby sa v predmete reálne vyučovalo, to čo sa má, bol by užitočný, takto bol ale zbytočný.“

Hodnotenie má nízku relevanciu, vzhľadom na to, že hodnotili iba 2 študenti z 9. K obsahu komentárov, vzhľadom na to, že študenti majú k dispozícii celý rad prekladačov a nosia na hodinu texty tak, ako ich prekladač „vypľuje“, rovno s niekoľkými variantmi prekladu, teda evidentne bez akejkoľvek kontrolnej lektúry, bude vhodné, ak zavedieme preklad na hodine. Hneď potom, ako si doma študenti naštudujú tému a terminológiu. Skriptá sú v štádiu dokončovania pred tlačou, ale ich obsah už mali študenti k dispozícii.

3. Využitelnosť podnetov zo študentskej ankety pri inovácii a úpravách študijného programu

Vyjadrenia v študentskej ankete za akademický rok 2023/2024 neobsahovali žiadne relevantné podnety, ktoré by mohli slúžiť ako podklad pre zásadnejšie úpravy študijného programu v budúcom akademickom roku. Stále však pretrváva potreba vysvetľovať študentom potrebu teoretických, lingvistických a literárnych predmetov, najmä na bakalárskom stupni a často vnímaný nedostatok „prakticky orientovaných predmetov“, ktoré by však bez tých ostatných nevedli k plnohodnotnej príprave študenta nielen na tlmočnícku a prekladateľskú prax, ale ani k nadobudnutiu širšie koncipovaného univerzitného vzdelania. A za účelom zvýšenia relevancie ankety odporúčame vyučujúcim propagovať anketu medzi študentstvom na svojich hodinách, vysvetľovať dôležitosť čo najpočetnejšej spätnej väzby, prípadne zvážiť vyhradiť poslednú hodinu semestra na vyplňanie ankety.

Vyhodnotenie študentskej ankety prerokovala a schválila rada študijného programu na svojom zasadnutí dňa 14. 10. 2024 v zložení: Bc. Michaela Alexandra Bahelková, doc. Mgr. Silvia Bondarenko Vertanová, PhD., doc. PhDr. Eva Palkovičová, PhD., prof. Mgr. Bohdan Ulašin, PhD. Hlasovania sa zúčastnili 4 členovia rady, z nich 4 hlasovalo za predložený návrh vyhodnotenia, 0 hlasovalo proti a 0 sa zdržalo hlasovania. Z výsledkov hlasovania vyplýva, že rada študijného programu Španielsky jazyk a kultúra v kombinácii (bakalársky a magisterský stupeň) vyhodnotenie výsledkov študentskej ankety schválila.

V Bratislave dňa 14. 10. 2024

prof. Mgr. Bohdan Ulašin, PhD.
garant študijného programu